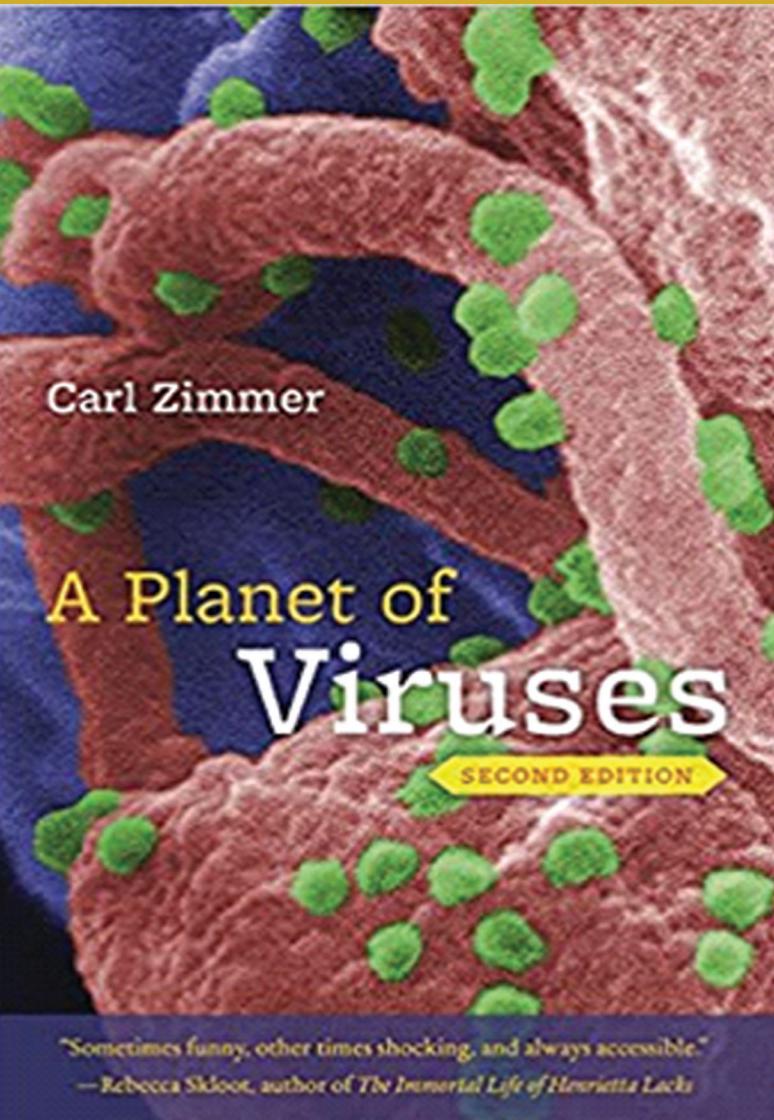

معرفی کتاب

سیارهٔ ویروس‌ها

ویروس سپهر؛ بزرگتر از آنکه بتوان تصور کرد

کارل زیمر

ترجمه کاوه فیض‌اللهی

«معرفی کتاب سیارهٔ ویروس‌ها

ص ۱۴

معرفی کتاب سیاره‌ی ویروس‌ها

A Book Introduction: A Planet of Viruses

سجاد حفیظی بارجین

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی زیست پزشکی دانشگاه تربیت مدرس

Sajjad.hafizi@gmail.com

مقدمه

کارل زیمر کیست؟

کارل زیمر (Carl Zimmer) روزنامه‌نگار و نویسنده علمی اهل ایالات متحده‌ی آمریکا است. وی در نشریات مهمی از جمله نیویورک‌تاپیمز درباره‌ی علوم زیستی و تکامل جانداران می‌نویسد. وی از بر جسته‌ترین روزنامه‌نگاران و نویسنده‌گان علم در جهان است. او در سال ۱۹۸۷ از دانشگاه ییل در رشته‌ی زبان انگلیسی در مقطع کارشناسی فارغ‌التحصیل شد. سپس کار خود را در نشریه‌ی علمی Discover آغاز کرد. او سپس این نشریه را ترک کرد و نوشتمن درباره‌ی علم برای نیویورک تایمز را از سال ۲۰۰۴ آغاز کرد. وی هم‌اکنون در کنتیکت آمریکا زندگی می‌کند و گونه‌های از کرم نواری به افتخار او سایر اطلاعات مربوط به کارل زیمر در تارنمای شخصی‌اش از آدرس carlzimmer.com در دسترس است.

تصویر ۱. کارل زیمر نویسنده کتاب سیاره ویروس‌ها

اسفندماه ۹۸ بود. دانشجوی ترم آخر کارشناسی در پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران بودم. کلاس‌های دانشگاه به تازگی شروع شده بود و همه‌چیز عادی بود. دست دادن و روپویسی با دوستان، بیرون رفتن و تفریح کردن به صورت عادی جریان داشت. در یکی از شب‌های اوایل اسفندماه اعلام شد به دلیل شیوع ویروس کرونا در کشور، تمامی مراکز آموزشی، تجاری و اداری تا اطلاع بعدی تعطیل هستند. کمی ترس و هیجان باعث شده بود به خانه برگردیم و خودمان را قرنطینه کنیم. حتی بدین‌ترین دوستان و آشنايان هم فکر نمی‌کردند که این تعطیلات بیش از یک الی دو هفته طول بکشد؛ اما در کمال ناباوری این تعطیلات طولانی و طولانی‌تر شد تا سال جدید شمسی فارسید. با شروع سال ۱۳۹۹ ترس مردم نسبت به این ویروس دو چندان شد. سیاستمداران کشورهای مختلف اسم‌های مختلفی بر روی این بلای آسمانی گذاشتند و سیاست‌های مختلفی در مقابل این ویروس در نظر گرفتند. سیاست‌هایی که مسئول حفظ جان میلیون‌ها نفر بود. واقعاً چه اتفاقی باعث زندانی شدن میلیون‌ها نفر از انسان‌ها در خانه‌هایشان برای این مدت طولانی شده است؟ آیا شیوع این ویروس انتقام طبیعت از انسان بود یا یک جنگ زیستی علیه انسان‌ها یا حتی قشر یا نژاد خاصی از انسان‌ها؟

افرادی که آشنایی کمی با زیست‌شناسی داشتند و با ماهیت ویروس‌ها آشنا نبودند، آن را بلای آسمانی نامیدند و برخی آن را دروغین خطاب کردند و در این مدت تئوری‌های توtheonی مختلفی برای این بیماری در میان مردم شکل گرفت و این موضوع سبب شد «شب‌علم» حضورش را بار دیگر در میان تفکرات مردم نشان دهد. من در این مدت شروع به جستجو در اینترنت کردم تا حداقل با ماهیت کلی این ویروس آشنا شوم. وقتی به پایگاه‌های اینترنتی برای خواندن مقالات علمی درباره این ویروس مراجعه می‌کردم با انبوهی از مقالات درباره ویروس کرونا مواجه می‌شدم! بیشتر مقالات تخصصی بودند و کمک چندانی به من نمی‌کردند. تا اینکه در یکی از کتاب‌فروشی‌های مورد علاقه‌ی خودم در شهر (که به تازگی بازگشایی شده بود) کتابی بنام «سیاره‌ی ویروس‌ها» نوشته‌ی آقای کارل زیمر و ترجمه‌ی کاوه فیض الهی به دنبال آن بودم. توضیح ساده در مورد چیزی بود که مدت‌ها به دنبال آن بودم. توضیح ساده در مورد تکامل ویروس‌ها و تاریخچه‌ی کشف آن‌ها که توجه هر خوشنده‌ی علاقه‌مند به علم زیست‌شناسی را به خود جلب می‌کرد. در ادامه درباره‌ی این کتاب بیشتر توضیح خواهم داد.

سیاره‌ی ویروس‌ها

که نخستین کشف ویروس در جهان معروف است، آشنا می‌شویم. در بخش اول با عنوان «یاران قدیمی» با راینوویروس‌ها که عامل بیماری سرماخوردگی است و آنفلاتزا و ویروس پاپیلومای انسان که می‌تواند عامل بیماری سرطان باشد آشنا می‌شویم. همان‌طور که از نام این بخش پیداست در این بخش بیشتر با ویروس‌هایی آشنا می‌شویم که قدمت طولانی‌ای در تاریخ پسر داردند.

در بخش دوم با عنوان «همه‌جا، در همه‌چیز» با ویروس‌های آلوده‌کننده‌ی باکتری‌ها و ویروس‌های اقیانوس‌ها و ترتوویروس‌ها آشنا می‌شویم. اقیانوس‌هایی که زمانی کسی متصور نمی‌شد می‌تواند منبع گسترده‌ای از ویروس‌ها باشند، امروزه یکی از منابع بزرگ ویروس‌ها شناخته می‌شوند.

در بخش پایانی با عنوان «اینده‌ی ویروسی» با خاستگاه ویروس‌ها آشنا می‌گذرد. اینده‌ی پیاده‌ی اینیم و ویروس‌ابولا و سرگذشت آبله را به تفصیل می‌خواهیم.

در انتهای کتاب با ویروس‌های غول‌بیکر آشنا می‌شویم. ویروس‌هایی که بعد از جدیدی از این خانواده از موجودات را به ما نشان می‌دهند [2].

توضیحاتی درباره‌ی ترجمه‌ی این کتاب

توضیحات شفاف زیمر و داستان‌های جذابی که تعریف می‌کند نشان‌دهنده‌ی آن است که حیات جانوران به‌خصوص انسان‌ها و ویروس‌ها عیقاً به هم گره‌خورداند. ویروس‌ها به پیدایش اولین شکل‌های زندگی کمک می‌کنند و در مقابل مسؤول بسیاری از ویران‌کننده‌ترین بیماری‌ها هستند و قرن‌ها به کنترل سرنوشت ما ادامه می‌دهند.

مترجم کتاب، کاوه فیض‌اللهی، پیوسته‌هایی از سایر مقاله‌های زیمر به آن افزوده است که به غصی ترشدن آن کمک بسیاری کرده است. در این بخش بررسی آخرین نتایج پژوهش‌های محققان و دانشمندان درباره‌ی ویروس‌هایی نظریه‌های انتاویروس، ابولأ، سرخک، زیکا و کرون‌که ممکن است در متن اصلی کتاب کمتر به آن پرداخته شده باشد، با جدیدترین بهروزسازی‌ها فرار دارد. پیوسته‌های مربوط به ویروس کرون‌که دید بهنسبت کاملی از نتایج و روند پژوهش‌های محققان دنیا برای شناخت و درمان مبتلایان به این ویروس به مامی‌دهد.

یکی از جالب‌ترین پیوسته‌های مربوط به ویروس کرون‌که، پیوست «راه‌های رسیدن به واکسن» است که به بررسی انواع واکسن‌کرون‌که و نحوی عملکرد آن‌ها می‌پردازد. ترجمه‌ی روان و زیبای کاوه فیض‌اللهی و کیفیت چاپ مطلوب انتشارات فرهنگ نشر نو، لذت مطالعه‌ی این کتاب را دوچندان کرده است. این کتاب با توجه به توضیحات کاملی که مترجم در پاورپری‌ها و پیوسته‌های کتاب آورده است، خواننده را از هر پیش‌نیازی جهت مطالعه‌ی این کتاب بینیاز می‌کند.

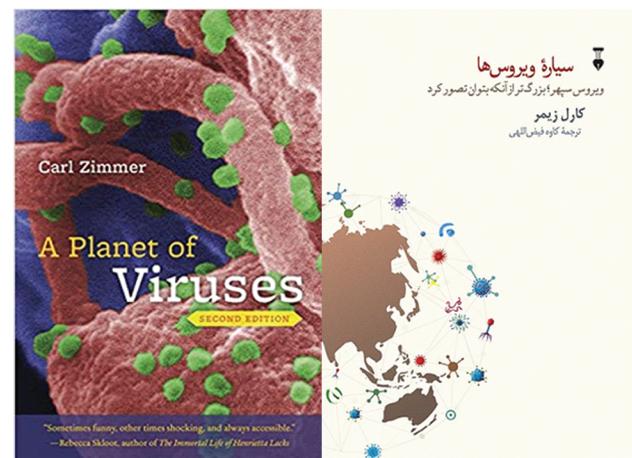
اگر شما هم همانند من به مطالعه درباره‌ی این موجودات علاقه دارید، بهیچ‌وجه این کتاب را از دست ندهید.

منابع

- Zimmer, C. 2011. *A Planet of Viruses*. Chicago: University of Chicago Press.
- <https://www.theguardian.com/books/2012/may/08/planet-of-viruses-carl-zimmer-review>

همه‌گیری کرونا بیش از هرچیز آسیب‌پذیری انسان را بیش‌ازپیش یادآور می‌شود. انسان در طول تاریخ با همه‌گیری‌های گوناگونی مواجه شده است که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به همه‌گیری آنفلونزا اسپانیایی در سال ۱۹۱۸ اشاره کرد. این بیماری نزدیک به نیم میلیارد نفر را مبتلا کرد و جان ۵۰ میلیون نفر از آن‌ها را گرفت. بعداز آن همه‌گیری‌های کوچک‌تری نیز رخ دادند اما از نظر تلفات هیچ‌کدام به‌پای آنفلونزا اسپانیایی نرسیدند. همه‌گیری سال‌های اخیر کرونا باز دیگر حضور موجوداتی به نام ویروس را یادآور شد. موجوداتی بسیار کوچک‌تر از کوچک‌ترین سلول‌ها که نه کاملاً جاندار است و نه کاملاً بی‌جان که به تنها یابد استفاده از امکانات سلول میزبان قادر به زندگی مستقل نیست ولی سیاره‌مان را به گروگان گرفته‌اند و جمعیت زیادی را به کام مرگ کشانده‌اند. موجودی که قادر است در انتخاب نشدن بزرگ‌ترین سیاست‌مداران در انتخابات تأثیرگذار باشد و اقتصاد جهان را به چالش بکشد. همه‌گیری ویروس کرون‌که اولین همه‌گیری تاریخ نبوده و آخرین نیز نخواهد بود. دانستن نکاتی درباره‌ی ماهیت ویروس‌ها و تنوع آن‌ها باعث می‌شود با دید گسترده و منطقی‌تری به مقوله‌ی همه‌گیری، به‌خصوص همه‌گیری‌های ویروسی نگاه کرد و موجب می‌شود تحت تأثیر تبلیغاتی که برخی سودجویان در دوران همه‌گیری برای داروها و شیوه‌های درمانی نامعتبر و غیرعلمی خود می‌کنند قرار نگرفت.

همه‌گیری کرونا باز دیگر نشان داد همچنان افرادی وجود دارند که ادعای برخی افراد در سال ۱۲۲۷ شمسی (در این سال به فرمان امیرکبیر واکسیناسیون عمومی آبله اجباری شد) را تکرار می‌کنند که واکسن علت راهیابی جن به خون انسان است. اگرچه امروزه این دیدگاه از وجود جن در واکسن به وجود ردیاب در آن ارتقا پیدا کرده است.

تصویر ۲. تصویر جلد کتاب نسخه‌ی اصلی و ترجمه‌شده‌ی سیاره ویروس‌ها

بخش‌های کتاب

کارل زیمر ترتیب کتاب را به شکلی زیبا و حرفه‌ای در سه بخش به نگارش در آورده است. ابتداء در بخش مقدمه با ویروس موزاییک توتو